

II

(Tiedonannot)

TOIMIELINTEN VÄLISET SOPIMUKSET

EUROOPAN PARLAMENTTI
NEUVOSTO
EUROOPAN KOMISSIO

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen

TOIMIELINTEN SOPIMUS,

tehty 2 päivänä joulukuuta 2013,

talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta
varainhoidosta

(2013/C 373/01)

EUROOPAN PARLAMENTTI, EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA
EUROOPAN KOMISSIO,

jäljempänä 'toimielimet',

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1. Tämän sopimuksen, joka on tehty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 295 artiklan mukaisesti, tarkoituksena on toteuttaa talousarviota koskevaa kurinalaisuutta, parantaa vuotuista talousarviomenettelyä ja toimielinten talousarvioyhteistyötä sekä varmistaa moitteeton varainhoito.
2. Talousarviota koskeva kurinalaisuus koskee tässä sopimuksessa kaikkia menoja. Sopimus sitoo kaikkia toimielimiä voimassaolonsa ajan.
3. Tämä sopimus ei vaikuta perussopimusten, neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 ⁽¹⁾, jäljempänä 'rahoituskehysasetus', eikä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽²⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', mukaisiin toimielinten budjettivaltuuksiin.

⁽¹⁾ Neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 20 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

4. Tämän sopimuksen muuttaminen edellyttää kaikkien toimielinten yhteistä sopimusta.

5. Tässä sopimuksessa on kolme osaa:

- I osa sisältää monivuotista rahoituskehystä, jäljempänä 'rahoituskehys', koskevat täydentävät määräykset sekä rahoituskehysten ulkopuolisia erityisrahoitusvälineitä koskevat määräykset.
- II osa koskee talousarviomenettelyn aikana tehtävää toimielinten yhteistyötä.
- III osa sisältää määräykset unionin varojen moitteettomasta hoidosta.

6. Tämä sopimus tulee voimaan 23 päivänä joulukuuta 2013 kuuta, ja se korvaa talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽³⁾.

I OSA

RAHOITUSKEHYS JA ERITYISRAHOITUSVÄLINEET

A. Rahoituskehystä koskevat määräykset

7. Muuta kuin unionin yleiseen talousarvioon sisältyvää toimintaa koskevat tiedot sekä unionin omien varojen eri lajien ennakoitu kehitys esitetään ohjeellisina erillisissä

⁽³⁾ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

taulukoissa. Nämä tiedot sekä talousarvioesityksen mukana seuraavat asiakirjat saatetaan vuosittain ajan tasalle.

8. Varmistaakseen varainhoidon moitteettomuuden toimieliimet huolehtivat talousarviomenettelyn yhteydessä ja talousarviota hyväksyttäessä mahdollisuuksien mukaan siitä, että alaotsaketta ”Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio” lukuun ottamatta rahoituskehyksen eri otsakkeiden enimmäismääriin sisältyy riittävästi liikkumavaraa.

Vuoden 2020 jälkeisiä maksumäärärahoja koskevien ennakkoarvioiden ajantasaistaminen

9. Komissio saattaa vuoden 2020 jälkeisiä maksumäärärahoja koskevat ennakkoarviot ajan tasalle vuonna 2017. Tässä ajantasaistamisessa otetaan huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot, mukaan lukien jo toteutuneet talousarvion maksusitoumus- ja maksumäärärahat sekä toteutumista koskevat ennakkoarviot. Lisäksi siinä otetaan huomioon säännöt, jotka on annettu sen varmistamiseksi, että maksumäärärahat kehittyvät hallitusti suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin, sekä unionin bruttokansantuloa (BKTL) koskevat kasvuennusteet.

B. Rahoituskehyksen ulkopuolisia erityisrahoitusvälineitä koskevat määräykset

Hätäapuvaraus

10. Kun komissio katsoo tarpeelliseksi käyttää hätäapuvarausta, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä hätäapuvarauksesta asianomaisiin budjettikohtiin.

Ennen kuin komissio ehdottaa määrärahasiirtoa hätäapuvarauksesta, on selvitettävä mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, aloitetaan trilogimenettely.

Määrärahasiirrot hätäapuvarauksesta tehdään varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Euroopan unionin solidaarisuusrahasto

11. Kun asianomaisessa perussäädöksessä Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöön ottamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, komissio tekee ehdotuksen rahaston varojen käyttöönotosta. Jos määrärahoja on mahdollista kohdentaa uudelleen sen otsakkeen sisällä, johon lisämenoja aiheutuu, komissio ottaa varainhoitoasetuksen mukaisesti tämän huomioon tehdessään tarvittavan ehdotuksen asianmukaisen budjettivälineen avulla. Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta. Neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä ja Euroopan parlamentti jäsentensä enemmistöllä sekä kolmella viidesosalla annetuista äänistä.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, aloitetaan trilogimenettely.

Joustoväline

12. Komissio tekee ehdotuksen joustovälineen käyttöönotosta tutkittuaan kaikki mahdollisuudet kohdentaa määrärahoja uudelleen sen otsakkeen sisällä, johon lisämenoja aiheutuu.

Ehdotuksessa eritellään varoilla katettavat tarpeet ja varojen määrä. Ehdotus, joka koskee tiettyä varainhoitovuotta, voidaan tehdä talousarviomenettelyn aikana.

Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen joustovälineen varojen käyttöönotosta. Neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä ja Euroopan parlamentti jäsentensä enemmistöllä sekä kolmella viidesosalla annetuista äänistä.

Yhteisymmärryksen pääseminen on osa vuotuista talousarviomenettelyä.

Euroopan globalisaatiorahasto

13. Kun asianomaisessa perussäädöksessä Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöön ottamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, komissio tekee ehdotuksen rahaston varojen käyttöönotosta. Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta. Neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä ja Euroopan parlamentti jäsentensä enemmistöllä sekä kolmella viidesosalla annetuista äänistä.

Samaan aikaan kun komissio esittää globalisaatiorahaston varojen käyttöönottoa koskevan päätösehdotuksensa, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä kyseeseen tuleviin budjettikohtiin.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, aloitetaan trilogimenettely.

Globalisaatiorahastoon liittyvät määrärahasiirrot tehdään varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara

14. Komissio ehdottaa ennakoimattomia menoja varten varatun liikkumavaran tai sen osan käyttöönottoa analysoituaan tarkkaan kaikki muut rahoitusmahdollisuudet. Tällainen ehdotus voidaan tehdä vain lisätalousarvioesityksen tai vuotuisen talousarvion yhteydessä, jos niiden hyväksyminen edellyttää tällaista ehdotusta. Komissio liittyy ehdotukseensa kyseisen liikkumavaran käyttöönotosta ehdotuksen komission analyysin tulosten tukemasta, merkittävän osuuden uudelleen kohdentamisesta voimassa olevan talousarvion sisällä.

Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotosta samanaikaisesti kun ne hyväksyvät lisätalousarvioesityksen tai unionin yleisen talousarvion, joiden hyväksymistä liikkumavaran käyttöönotto helpottaa. Euroopan parlamentti ja neuvosto noudattavat unionin yleisen talousarvion hyväksynnästä SEUT 314 artiklassa määrättyä äänestysääntöä.

II OSA

TOIMIELINTEN TALOUSARVIOYHTEISTYÖN PARANTAMINEN

A. Toimielinten yhteistyömenettely

15. Tarkemmat määräykset talousarviomenettelyn aikana tehtävästä toimielinten yhteistyöstä annetaan liitteessä.

Talousarvion läpinäkyvyys

16. Komissio valmistelee yhdessä unionin yleisen talousarvion kanssa vuotuisen kertomuksen, johon sisältyy käytettävissä olevat ei-luottamukselliset tiedot seuraavista:

- unionin varat ja vastuut, jotka voivat olla peräisin myös lainanotto- ja lainanantotoimista, joita unioni toteuttaa perussopimusten mukaisen toimivaltansa nojalla;
- Euroopan kehitysrahaston (EKR), Euroopan rahoitusvakuusvälineen (ERVV) ja Euroopan vakausmekanismin (EVM) sekä muiden mahdollisten tulevien mekanismien, mukaan lukien erityisrahastojen, tulot, menot, varat ja vastuut;
- jäsenvaltioille tiiviimmän yhteistyön puitteissa aiheutuneet menot siltä osin kuin niitä ei ole sisällytetty unionin yleiseen talousarvioon.

B. Varainhoitoa koskevien säännösten sisällyttäminen lainsäätämisyhteistyössä hyväksyttäviin säädöksiin

17. Jokaiseen tavallisessa lainsäätämisyhteistyössä hyväksyttävään, monivuotista ohjelmaa koskevaan säädökseen on sisällytettävä säännös, jossa lainsäätäjät vahvistavat kyseisen ohjelman rahoituspuitteet.

Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät tätä määrää ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.

Euroopan parlamentti ja neuvosto ja talousarvioesitystä laatiessaan komissio sitoutuvat siihen, etteivät ne poikkea tästä määrästä enempää kuin 10 prosenttia kulloinkin kyseeseen tulevan ohjelman koko keston aikana, ellei ilmene uusia objektiivisia ja pitkällä aikavälillä vaikuttavia seikkoja, jotka ovat selkeästi ja täsmällisesti perusteltavissa, kun huomioon otetaan etenkin arviointeihin perustuvat ohjelman toteuttamisesta saadut tulokset. Edellä tarkoitettu poikkeamisesta seurauksena olevan lisäyksen on kuitenkin jätävä asian-

omaisen otsakkeen kulloisenkin enimmäismäärän alapuolelle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rahoituskehysasetuksessa ja tässä sopimuksessa tarkoitettujen välineiden käyttöä.

Tätä kohtaa ei sovelleta tavallisessa lainsäätämisyhteistyössä hyväksyttäviin ja jäsenvaltioiden ennalta kohdentamiin koheesiomäärärahoihin, joiden osalta on vahvistettu rahoituspuitteet ohjelman koko voimassaoloajaksi, eikä rahoituskehysasetuksen 16 artiklassa tarkoitettuihin laajamittaisiin hankkeisiin.

18. Sellaiset monivuotisia ohjelmia koskevat lainsäätämisyhteistyössä hyväksyttävät säädökset, joita ei hyväksytä tavallisessa lainsäätämisyhteistyössä, eivät sisällä ”tarpeelliseksi arvioitujen varojen määrää”.

Jos neuvosto haluaa antaa rahoitusohjeen, tällaisella ohjeella on lainsäätäjän tahtoa ilmaiseva luonne, eikä se vaikuta SEUT:ssa vahvistettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston talousarviota koskevaan toimivaltaan. Tätä koskeva säännös on sisällytettävä kaikkiin lainsäätämisyhteistyössä hyväksyttäviin säädöksiin, joihin sisältyy tällainen rahoitusohje.

Jos kyseisestä rahoitusohjeesta on sovittu 4 päivänä maaliskuuta 1975 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen julistuksen ⁽¹⁾ mukaisessa neuvottelumenettelyssä, sitä pidetään tämän sopimuksen 17 kohdassa tarkoitettuna ohjeellisena määränä

C. Kalastussopimukseen liittyvät menot

19. Kalastussopimukseen liittyviin menoihin sovelletaan seuraavia erityisääntöjä.

Komissio sitoutuu pitämään Euroopan parlamentin ajan tasalla neuvottelujen valmisteluista ja niiden edistymisestä, myös niiden talousarviovaikutusten osalta.

Toimielimet sitoutuvat varmistamaan kalastussopimukseen liittyvän lainsäädäntömenettelyn aikana kaikin tavoin sen, että kaikki menettelyt toteutetaan mahdollisimman nopeasti.

Asianomaisen varainhoitovuoden tammikuun 1 päivän jälkeen voimaan tulevia uusia tai jatkettavia kalastussopimuksia varten talousarvioon otetut määrät kirjataan varaukseen.

Jos kalastussopimukseen liittyvät määrärahat (varaus mukaan luettuna) osoittautuvat riittämättömiksi, komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle trilogimenettelyä, mahdollisesti yksinkertaistettua trilogimenettelyä, noudattaen käytävää keskustelua varten tarvittavat tiedot tilanteeseen johtaneista syistä sekä toimenpiteistä, jotka voidaan toteuttaa vakiintuneilla menettelyillä. Komissio tekee tarvittaessa ehdotuksen asianmukaisista toimenpiteistä.

⁽¹⁾ EYVL C 89, 22.4.1975, s. 1.

Komissio antaa neljännesvuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle yksityiskohtaiset tiedot voimassa olevien kalastussopimusten täytäntöönpanosta sekä arvion loppuvuoden rahoitustilanteesta.

20. Euroopan parlamentin edustajat voivat osallistua tarkkailijoina kahden- ja monenvälisiin kokouksiin, joissa neuvotellaan kansainvälisistä kalastussopimuksista, ottaen huomioon Euroopan parlamentin toimivalta kalastussopimusten alalla sekä noudattaen Euroopan parlamentin ja Euroopan komission suhteita koskevan puitesopimuksen ⁽¹⁾ 25 ja 26 kohtaa.
21. Kalastussopimuksista käytäviä neuvotteluja koskevaan asianmukaiseen menettelyyn vaikuttamatta Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat sopimaan talousarvioyhteistyönsä puitteissa hyvissä ajoin kalastussopimusten asianmukaisesta rahoituksesta.

D. Maatalousalan kriisivaraukseen liittyvät menot

22. Maatalousalan kriisivarauksen määrärahat, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 ⁽²⁾ 25 artiklassa, otetaan suoraan unionin yleiseen talousarvioon. Varauksen määrä, jota ei ole käytetty kriisitoimenpiteisiin, maksetaan takaisin suoriin tukiin.

Menot, jotka liittyvät lokakuun 16 päivän ja varainhoitovuoden lopun välisenä aikana syntyvien kriisien johdosta toteutettaviin toimenpiteisiin, voidaan rahoittaa seuraavan varainhoitovuoden varauksesta kolmannessa alakohdassa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

Jos komissio katsoo asianomaisen säädöksen mukaisesti tarpeelliseksi käyttää maatalousalan kriisivarauksista, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä varauksesta tarpeelliseksi katsomiensa toimenpiteiden rahoittamista koskeviin budjettikohtiin. Ennen kuin komissio ehdottaa määrärahasiirtoa kriisivarauksesta, on selvitettävä mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen.

Varauksesta tehtävät määrärahasiirrot tehdään varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, käynnistetään trilogimenetely.

E. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (yutp) rahoittaminen

23. YUTP:n toimintamenot otetaan kokonaisuudessaan yhteen talousarviolukuun, jonka otsakkeena on YUTP. Tämä määrä kattaa todelliset ennakoitavissa olevat tarpeet, jotka on ar-

vioitu talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', vuosittain laatimien ennakoarvioiden perusteella, sekä riittävän liikkumavaran odottamattomia toimia varten. Määrärahoja ei saa ottaa varaukseen.

24. Unionin yleiseen talousarvioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 41 artiklan mukaisesti otettavien YUTP:n menojen osalta toimielimet pyrkivät sovittelukomiteassa ja komission laatiman talousarvioesityksen pohjalta pääsemään vuosittain yhteisymmärryksen unionin yleiseen talousarvioon otettavien YUTP:n toimintamenojen määrästä sekä tämän määrän osoittamisesta YUTP:aa koskevan talousarvioluvun eri momenteille tämän kohdan neljännessä alakohdassa ehdotetulla tavalla. Jollei yhteisymmärryksen päästä, katsotaan, että Euroopan parlamentti ja neuvosto ottavat talousarvioon edellisessä talousarviossa olevan määrän tai talousarvioesityksessä ehdotetun määrän, jos tämä määrä on ensiksi mainittua pienempi.

YUTP:n toimintamenojen kokonaismäärä jaetaan YUTP:aa koskevan talousarvioluvun momenteille neljännessä alakohdassa ehdotetulla tavalla. Kukin momentti kattaa jo hyväksytyt välineet, ennakoidut mutta vielä hyväksymättä olevat välineet sekä kaikki muut tulevat – eli ennakoinnattomat – välineet, jotka neuvosto hyväksyy kyseisen varainhoitovuoden aikana.

Komissiolla on varainhoitoasetuksen mukaisesti valtuudet itsenäisesti siirtää määrärahoja momentilta toiselle YUTP:aa koskevan talousarvioluvun sisällä, millä varmistetaan YUTP:n toimintojen nopean toteuttamisen edellyttämä joustavuus. Jos YUTP:aa koskevaan talousarviolukuun otettu määrä ei varainhoitovuoden aikana riitä kattamaan tarpeellisia menoja, Euroopan parlamentti ja neuvosto pyrkivät viipymättä sopimaan ratkaisusta komission ehdotuksen pohjalta siten, että ne ottavat huomioon rahoituskehysasetuksen 3 artiklan ja tämän sopimuksen 10 kohdan.

YUTP:aa koskeva talousarvioluku voidaan jaotella YUTP-toimintojen momentteihin seuraavasti:

- varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettujen suurimmat yksittäiset operaatiot,
- kriisinhallintaoperaatiot, konfliktien ehkäisy ja ratkaiseminen ja konfliktin jälkeinen vakauttaminen sekä rauhanprosessien ja turvallisuuskehityksen seuranta ja täytäntöönpano,
- asesulku ja asestariisunta,
- kiireelliset toimenpiteet,
- valmistelu- ja seurantatoimenpiteet,
- Euroopan unionin erityisedustajat.

⁽¹⁾ EUVL L 304, 20.11.2010, s. 47.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 549).

25. Korkea edustaja kuulee vuosittain Euroopan parlamenttia ennakoivasta asiakirjasta, joka toimitetaan kunkin vuoden kesäkuun 15. päivään mennessä ja jossa käsitellään YUTP:n tärkeimpiä näkökohtia ja perusvalintoja sekä niiden unionin yleiseen talousarvioon aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia ja arvioidaan vuonna n-1 aloitettuja toimenpiteitä sekä sitä, onko YUTP sovitettu yhteen unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden kanssa ja täydentääkö se niitä. Lisäksi korkea edustaja antaa Euroopan parlamentille säännöllisesti tietoja järjestämällä vähintään viidesti vuodessa yhteisiä neuvottelukokouksia osana YUTP:sta käytävää säännöllistä poliittista vuoropuhelua; tällaisten kokousten ajankohdasta on sovittava viimeistään sovittelukomiteassa. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät näihin kokouksiin osallistumisesta ottamalla huomioon niissä vaihdettavien tietojen tavoitteen ja luonteen.

Komissio kutsutaan näihin kokouksiin.

Jos neuvosto antaa YUTP:aa koskevan menoja aiheuttavan päätöksen, korkean edustajan on välittömästi ja joka tapauksessa viimeistään viiden työpäivän kulluttua annettava Euroopan parlamentille arvio suunnitelluista menoista, jäljempänä 'rahoitusvelvitys', etenkin niistä menoista, jotka koskevat aikataulua, henkilöstöä, tilojen ja muun infrastruktuurin käyttöä, kuljetusvälineitä, koulutustarpeita ja turvallisuusjärjestelyjä.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle neljännesvuosittain tiedot YUTP-toimien toteuttamisesta sekä arvion varainhoitovuoden jäljellä olevan osan rahoitustilanteesta.

F. Toimielinten osallistuminen kun kyse on kehityspolitiikasta ja euroopan kehitysrahastosta

26. Komissio käy Euroopan parlamentin kanssa epävirallista vuoropuhelua kehityspolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä kulloinkin kyseeseen tulevista rahoituslähteistä riippumatta. Euroopan kehitysrahastoon (EKR) liittyvä Euroopan parlamentin valvonta yhdenmukaistetaan vapaaehtoiselta pohjalta unionin yleiseen talousarvioon ja etenkin kehitysyhteistyön rahoitusvälineeseen liittyvien valvontaoikeuksien kanssa siten, että yksityiskohtaisista järjestelyistä sovitaan epävirallisessa vuoropuhelussa.

Euroopan parlamentti ja neuvosto panevat merkille, että komissio aikoo ehdottaa EKR:n ottamista talousarvioon vuodesta 2021, muun muassa kehityspolitiikan demokraattisen valvonnan tehostamiseksi.

G. Hallintomenoihin liittyvä toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyssä

27. Rahoituskehysasetuksen liitteessä edellytetyt, otsakkeen 5 enimmäismäärää koskevat säästöt jaetaan suhteessa kaikkien toimielinten ja unionin muiden elinten kesken niiden hallintobudjetin vastaavan osuuden pohjalta.

Kunkin toimielimen, elimen ja viraston odotetaan esittävän vuotuisessa talousarviomenettelyssä menoarvio, joka on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen linjausten mukainen.

Työajan pidentämisestä 40 viikkotuntiin syntyvän lisäkapasiteetin tasoittamiseksi Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat henkilöstön asteittaisesta vähentämisestä 5 prosentilla 1 päivänä tammikuuta 2013 voimassa olleen henkilöstötaulukon mukaisesti⁽¹⁾. Vähennystä olisi sovellettava kaikkiin toimielimiin, elimiin ja virastoihin, ja se olisi toteutettava vuosina 2013–2017. Tämä ei vaikuta Euroopan parlamentin ja neuvoston talousarviota koskeviin oikeuksiin.

III OSA

UNIONIN VAROJEN MOITTEETON HOITO

A. Yhteinen hallinnointi

28. Komissio varmistaa, että Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle toimitetaan niiden pyynnöstä kansainvälisten järjestöjen kautta käytettyjä unionin varoja koskevat ja näiden järjestöjen kanssa tehtyjen tarkastussopimusten puitteissa saadut tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen Euroopan parlamentin, neuvoston tai tilintarkastustuomioistuimen SEUT:n mukaisen toimivallan käyttämiseksi.

Arviointikertomus

29. Arviointikertomuksessa, josta määrätään SEUT 318 artiklassa, komissio erottaa toisistaan sisäiset politiikat, joissa keskitytään Eurooppa 2020 -strategiaan, ja ulkoiset politiikat ja käyttää enemmän tulosperusteista tietoa, mukaan lukien toiminnantarkastuksen tulokset, arvioidakseen unionin rahoitustilannetta saavutettujen tulosten pohjalta.

Rahoitussuunnitelma

30. Komissio toimittaa kahdesti vuodessa, ensimmäisen kerran huhti- tai toukokuussa (yhdessä talousarvioesityksen mukana seuraavien asiakirjojen kanssa) ja toisen kerran joulutai tammikuussa (unionin yleisen talousarvion hyväksymisen jälkeen), rahoituskehityksen otsakkeita 1 (lukuun ottamatta alaotsaketta "Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio"), 2 (ainoastaan ympäristön ja kalastuksen osalta), 3 ja 4 koskevan täydellisen rahoitussuunnitelman. Tässä suunnitelmassa, joka on jäsennely otsakkeittain, toimintaloikkaittain ja budjettikohdittain, olisi eriteltävä

a) voimassa oleva lainsäädäntö siten, että monivuotiset ohjelmat ja vuotuiset toimet on erotettu toisistaan:

— monivuotisten ohjelmien osalta komission olisi ilmoitettava noudatettu hyväksymismenettely (tavallinen tai erityinen lainsäätämisyjärjestys), kesto, kokonaisrahoituspuutteet ja hallintomenoihin kohdennettu osuus;

⁽¹⁾ Neuvosto ja komissio ovat jo toteuttaneet ensimmäisen henkilöstövähennyksen (1 prosentti) 1. tammikuuta 2013 voimassa olleen henkilöstötaulukonsa mukaisesti.

- vuotuisten toimien (jotka koskevat pilottihankkeita, valmistelutoimia ja virastoja) ja komission toimivaltansa nojalla rahoittamien toimien osalta komission olisi esitettävä monivuotiset arviot ja ilmoitettava komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 ⁽¹⁾ vahvistettuihin enimmäismääriin näiden käytettävissä olevat liikkumavarat;

- b) valmisteilla olevat lainsäädäntöehdotukset: ajan tasalla olevat tiedot vireillä olevista komission ehdotuksista.

Komission olisi tarkasteltava, miten ristiinviitaukset rahoitussuunnitelman ja komission lainsäädäntöohjelman välillä voitaisiin toteuttaa tarkempien ja luotettavampien ennusteiden esittämiseksi. Komission olisi kunkin lainsäädäntöehdotuksen osalta ilmoitettava, sisältykö se huhtikuun rahoitussuunnitelmaan vai joulukuun rahoitussuunnitelmaan. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi ilmoitettava erityisesti:

- a) kaikki lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyt uudet säädökset ja kaikki vireillä olevat ehdotukset, jotka on esitetty mutta jotka eivät sisälly huhtikuun tai joulukuun ohjelmaan (myös asianomaiset määrät);
- b) komission vuotuisessa lainsäädäntöohjelmassa ennakoitu lainsäädäntö ja tiedot siitä, onko toimilla todennäköisesti rahoitusvaikutuksia.

Komission olisi tarvittaessa ilmoitettava, mitä muutoksia uudet lainsäädäntöehdotukset aiheuttavat rahoitussuunnitelmaan.

B. Virastot ja eurooppa-koulut

31. Ennen kuin komissio esittää ehdotuksen uuden viraston perustamiseksi, sen olisi tehtävä asianmukainen, kattava ja objektiivinen vaikutusten arviointi, jossa otetaan huomioon muun muassa henkilöstön ja osaamisalueiden vähimmäismäärä, kustannushyötynäkökohdat, toissijaisuus ja suhteellisuus, vaikutus kansallisiin ja unionin toimiin sekä kyseiseen meno-otsakkeeseen aiheutuvat talousarviovaikutukset. Näiden tietojen perusteella ja vaikuttamatta kyseisen viraston perustamiseen sovellettaviin lainsäädäntömenettelyihin Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat sopimaan ehdotetun viraston rahoituksesta talousarvioyhteistyönsä puitteissa hyvissä ajoin.

⁽¹⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

Menettely muodostuu seuraavista vaiheista:

- ensiksikin komissio esittelee järjestelmällisesti jokaisen ehdotuksensa uuden viraston perustamiseksi ensimmäisessä ehdotuksen hyväksymisen jälkeisessä trilogissa ja esittää samalla viraston perustamista koskevaan säädösehdotukseen liitetyn rahoitus selvityksen sekä antaa selvityksen ehdotuksen vaikutuksista rahoitussuunnitelman kattamaan jäljellä olevaan rahoituskauteen;
- toiseksi komissio auttaa lainsäädäntömenettelyn aikana lainsäätäjää arvioimaan ehdotettujen muutosten rahoitusvaikutuksia. Nämä rahoitusvaikutukset olisi otettava huomioon kyseisiä lainsäädäntöasioita koskevissa trilogeissa;
- kolmanneksi komissio esittää ennen lainsäädäntömenettelyn päättymistä ajantasaistetun rahoitus selvityksen ottaen huomioon lainsäätäjän mahdollisesti tekemät muutokset. Tämä lopullinen rahoitus selvitys otetaan lainsäädäntöasiaa koskevan viimeisen trilogin esityslistalle, ja lainsäätäjä hyväksyy sen virallisesti. Se otetaan myös seuraavan talousarviota koskevan trilogin esityslistalle (kiireellisissä tapauksissa yksinkertaistetussa muodossa), jotta rahoituksesta voitaisiin päästä yhteisymmärrykseen;
- neljänneksi, trilogissa saavutettu yhteisymmärrys, ottaen huomioon lainsäädäntömenettelyn sisältöön liittyvä komission budjettiarvio, vahvistetaan yhteisessä julistuksessa. Tämä yhteisymmärrys saatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksyttäväksi molempien noudattaessa tällöin omaa työjärjestystään.

Samaa menettelyä sovelletaan silloin, kun on kyse sellaisesta virastosta koskevan säädöksen muutoksesta, jolla olisi vaikutusta kyseisen viraston resursseihin.

Jos viraston tehtäviä muutetaan olennaisesti kyseisen viraston perustamissäädestä muuttamatta, komissio antaa asian tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimittamalla niille tarkistetun rahoitus selvityksen, jotta Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat hyvissä ajoin sopia viraston rahoituksesta.

32. Talousarviomenettelyssä olisi otettava asianmukaisesti huomioon 19 päivänä heinäkuuta 2012 allekirjoitettuun Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission erillisvirastoja koskevaan yhteiseen julkilausumaan liitettyyn yhteiseen lähestymistapaan sisältyvät asiaa koskevat määräykset.

33. Kun Eurooppa-koulujen johtokunta aikoo perustaa uuden Eurooppa-koulun, vastaavaa menettelyä sovelletaan tarpeellisin muutoksin unionin yleiseen talousarvioon tästä aiheutuvien talousarviovaikutusten osalta.

Tehty Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. BERNATONIS

Komission puolesta
J. LEWANDOWSKI
Komission jäsen

Tehty Strasbourgissa 10 päivänä joulukuuta 2013.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
M. SCHULZ

LIITE

Toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyn aikana**A osa Talousarviomenettelyn aikataulu**

1. Toimielimet sopivat käytännön aikataulusta vuosittain hyvissä ajoin ennen talousarviomenettelyn alkamista nykykäytännön pohjalta.

B osa Talousarviomenettelyn painopisteet

2. Hyvissä ajoin ennen kuin komissio hyväksyy talousarvioesityksen, kutsutaan koolle trilogi, jossa käsitellään tulevan varainhoitovuoden talousarvion mahdollisia painopisteitä.

C osa Talousarvioesityksen laatiminen ja ennakoarvioiden ajantasaistaminen

3. Muita toimielimiä paitsi komissiota kehoitetaan hyväksymään ennakoarvionsa ennen maaliskuun loppua.
4. Komissio tekee joka vuosi talousarvioesityksen, jossa esitetään unionin tosiasialliset rahoitustarpeet.

Talousarvioesityksessä otetaan huomioon

- a) jäsenvaltioiden toimittamat rakennerahastoja koskevat ennusteet;
 - b) mahdollisuus käyttää määrärahoja ja tähän liittyvä pyrkimys kiinteän yhteyden säilyttämiseen maksusitoumusmäärärahojen ja maksuumäärärahojen välillä;
 - c) mahdollisuudet ottaa käyttöön uusia toimintapolitiikkoja toteuttamalla pilottihankkeita, uusia valmistelutoimia tai molempia taikka jatkaa päättyviä monivuotisia toimia, sen jälkeen kun on arvioitu, ovatko varainhoitoasetuksessa tarkoitetut edellytykset perussäädökselle olemassa (perussäädöksen määrittely, perussäädöksen tarve täytäntöönpanoa ja poikkeuksia varten);
 - d) tarve varmistaa, että menot kehittyvät edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna talousarviota koskevaan kurinalaisuuteen liittyvien vaatimusten mukaisesti.
5. Toimielimet välttävät mahdollisuuksien mukaan ottamasta talousarvioon vähäisiä toiminnasta aiheutuvia menoeriä.
 6. Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat myös ottamaan huomioon talousarvion toteuttamismahdollisuuksien arvioinnin, jonka komissio suorittaa talousarvioesitystensä laadinnan ja voimassa olevan talousarvion toteuttamisen yhteydessä.
 7. Varainhoidon moitteettomuuden varmistamiseksi ja koska budjettinimikkeistön osastoihin ja lukuihin tehtävät merkittävät muutokset vaikuttavat varainhoitoa koskevaan komission yksiköiden raportointivastuuseen, Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat keskustelemaan komission kanssa kaikista tällaisista merkittävistä muutoksista sovittelun aikana.

8. Lojaalin ja tiiviin toimielinten yhteistyön varmistamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat ylläpitämään säännöllisiä ja aktiivisia yhteyksiä kaikilla tasoilla kummankin osapuolen neuvottelijoiden aktiivisen osallistumisen avulla koko talousarviomenettelyn ajan ja erityisesti sovittelun ajan. Euroopan parlamentti ja neuvosto varmistavat, että niiden keskinäinen tietojen- ja asiakirjojen vaihto on oikea-aikaista ja jatkuvaa niin virallisella kuin epävirallisella tasolla, ja sitoutuvat tarvittaessa pitämään teknisiä tai epävirallisia kokouksia sovittelujakson aikana yhteistyössä komission kanssa. Komissio varmistaa, että Euroopan parlamentti ja neuvosto saavat tiedot ja asiakirjat oikea-aikaisesti ja yhtäläisesti.

9. SEUT 314 artiklan 2 kohdan mukaan komissio voi menettelyn aikana sovittelukomitean koollekutsumiseen saakka tarvittaessa muuttaa talousarvioesitystä, myös maatalousmenoja koskevia ennakoarvioita tarkistavalla oikaisukirjelmällä. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tarkasteltavaksi ajan tasalle saatetut tiedot heti kun ne ovat saatavilla. Se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaikki niiden pyytämät asianmukaiset perustelut.

D osa Talousarviomenettely ennen sovittelumenettelyä

10. Trilogi kutsutaan koolle hyvissä ajoin ennen neuvostossa pidettävää käsittelyä, jotta toimielimet voivat vaihtaa näkemyksiään talousarvioesityksestä.
11. Jotta komissio voi hyvissä ajoin arvioida sellaisten Euroopan parlamentin ja neuvoston suunnitteleminen tarkistusten toteutettavuutta, joilla luodaan uusia tai jatketaan aiempia valmistelutoimia tai pilottihankkeita, Euroopan parlamentti ja neuvosto ilmoittavat komissiolle tällaisista aikeistaan, jotta mainitussa trilogissa voitaisiin jo alustavasti keskustella asiasta.
12. Ennen Euroopan parlamentin täysistuntoäänestystä voidaan kutsua koolle trilogi.

E osa **Sovittelumenettely**

13. Jos Euroopan parlamentti hyväksyy äänestyksessään tarkistuksia neuvoston kantaan, neuvoston puheenjohtaja panee samassa täysistunnossa merkille näiden kahden toimielimen kantojen eroavuudet ja antaa Euroopan parlamentin puhemiehelle suostumuksensa sovittelukomitean kutsumiseen koolle välittömästi. Kirje sovittelukomitean koolle kutsumiseksi lähetetään viimeistään parlamentin sen istuntojakson, jonka aikana täysistuntoäänestys toimitettiin, päättymistä seuraavan viikon ensimmäisenä työpäivänä, ja sovittelujakso alkaa sitä seuraavana päivänä. Määräaika, joka on 21 päivää, lasketaan neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1182/71 ⁽¹⁾ mukaisesti.
14. Jos neuvosto ei voi hyväksyä kaikkia Euroopan parlamentin tekemiä tarkistuksia, sen olisi vahvistettava kantansa kirjeellä, joka lähetetään ennen sovittelujaksolle suunniteltua ensimmäistä kokousta. Tällaisessa tapauksessa sovittelukomitean menettely etenee seuraavissa kohdissa esitettyjen edellytysten mukaisesti.
15. Sovittelukomitean puheenjohtajina toimivat yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston edustajat. Sovittelukomitean kokouksen puheenjohtajana toimii kokouksen järjestäjänä olevan toimielimen edustaja. Kukin toimielin nimeää kuhunkin kokoukseen lähetettävät edustajat ja määrittelee neuvotteluvaltuudet oman työjärjestyksensä mukaisesti. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat edustettuina asianmukaisella tasolla sovittelukomiteassa siten, että kumpikin valtuuskunta voi esittää toimielimensä puolesta poliittisesti sitovia lausuntoja ja että näin voidaan päästä lopulliseen yhteisymmärrykseen.
16. SEUT 314 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan mukaisesti komissio osallistuu sovittelukomitean työskentelyyn ja tekee tarpeelliset aloitteet edistääkseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kantojen lähenemistä.
17. Trilogeja pidetään edustuksen eri tasoilla koko sovittelumenettelyn ajan, jotta auki olevat kysymykset voitaisiin ratkaista ja jotta yhteisymmärryksen saavuttamista sovittelukomiteassa voitaisiin pohjustaa.
18. Sovittelukomitean kokoukset ja trilogit pidetään vuorotellen Euroopan parlamentin ja neuvoston tiloissa, jotta tilojen ja palvelujen, myös tulkkipalvelujen, käyttö jakautuisi tasapuolisesti.
19. Kolme toimielintä sopivat ennalta sovittelukomitean kokousten ja trilogien päivämääristä.
20. Sovittelukomitean käyttöön annetaan yhteinen asiakirjakokonaisuus (lähtöasiakirjat), jossa esitetään talousarviomenettelyn eri vaiheet ⁽²⁾. Nämä asiakirjat sisältävät numerotiedot budjettikohtain, rahoituskehysten otsakkeittain lasketut kokonaisuudet sekä konsolidoidun asiakirjan, jossa esitetään määrät ja selvitysosat kaikkien sellaisten budjettikohtien osalta, joiden katsotaan olevan edelleen teknisesti "avoimina". Kaikki ne budjettikohdat, joiden katsotaan olevan teknisesti loppuun käsiteltyjä, luetaan erillisessä asiakirjassa, tämän kuitenkin vaikuttamatta sovittelukomitean lopulliseen päätökseen ⁽³⁾. Näissä asiakirjoissa noudatetaan budjettinimikkeistön mukaista luokittelua.

Sovittelukomitealle annettaviin lähtöasiakirjoihin liitetään myös muita asiakirjoja, joita ovat muun muassa neuvoston kannan ja Euroopan parlamentin tarkistusten toteutettavuutta koskeva komission kirje sekä mahdolliset neuvoston kantaa tai Euroopan parlamentin tarkistuksia koskevat muiden toimielinten kirjeet.

21. Yhteisymmärrykseen pääsemiseksi sovittelujakson päättymiseen mennessä trilogeissa

- määritetään käsiteltäviä talousarviokysymyksiä koskevien neuvottelujen laajuus,
- hyväksytään teknisesti loppuun käsitellyiksi katsottujen budjettikohtien luettelo edellyttäen, että varainhoitovuoden koko talousarviosta päästään lopullisesti yhteisymmärrykseen,
- keskustellaan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti määritetyistä kysymyksistä sovittelukomitealle hyväksyttäväksi annettavaan mahdolliseen yhteisymmärrykseen pääsemiseksi,
- käsitellään aihekohtaisia kysymyksiä, myös monivuotisen rahoituskehysten otsakkeittain.

Alustavat päätelmät laaditaan yhdessä kunkin trilogin aikana tai välittömästi sen jälkeen samalla, kun sovitaan seuraavan kokouksen esityslistasta. Alustavat päätelmät rekisteröi trilogia isännöivä toimielin, ja ne katsotaan väliaikaisesti hyväksytyiksi 24 tunnin kuluttua, sanotun kuitenkin vaikuttamatta sovittelukomitean lopulliseen päätökseen.

22. Sovittelukomitean kokouksissa ovat saatavilla trilogien päätelmät ja asiakirja mahdollista hyväksyntää varten yhdessä niiden budjettikohtien kanssa, joista on päästy alustavasti yhteisymmärrykseen trilogeissa.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1182/71, annettu 3 päivänä kesäkuuta 1971, määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä (EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1).

⁽²⁾ Eri vaiheisiin kuuluvat seuraavat: kuluvan varainhoitovuoden talousarvio (hyväksytyt lisätalousarviot mukaan luettuina), alkuperäinen talousarvioesitys, talousarvioesitystä koskeva neuvoston kanta, Euroopan parlamentin neuvoston kantaan tekemät tarkistukset ja komission esittämät oikaisukirjelmät (jolleivät kaikki toimielimet ole niitä vielä täysin hyväksyneet).

⁽³⁾ Budjettikohta katsotaan teknisesti loppuun käsitellyksi, jos siitä ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston kesken erimielisyyksiä ja jos sen osalta ei ole esitetty oikaisukirjelmää.

23. Euroopan parlamentin ja neuvoston sihteeristöt laativat komission avustuksella SEUT 314 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun yhteisen tekstin. Se muodostuu näiden kahden valtuuskunnan puheenjohtajien Euroopan parlamentin puhemiehelle ja neuvoston puheenjohtajalle osoittamasta saatekirjeestä, johon sisältyy päivämäärä, jona yhteisymmärrys sovittelukomiteassa on saavutettu, ja liitteistä, jotka sisältävät

- numerotiedot budjettikohdittain kaikista budjettikohdista ja yhteenlasketut määrät rahoituskehityksen otsakkeittain;
- konsolidoidun asiakirjan, jossa esitetään kaikkien sovittelumenettelyn aikana muutettujen budjettikohtien numerotiedot ja lopullinen teksti;
- luettelon budjettikohdista, joita ei ole muutettu talousarvioesitykseen tai siitä annettuun neuvoston kantaan verrattuna.

Sovittelukomitea voi myös hyväksyä päätelmiä ja mahdollisia yhteisiä lausumia talousarviosta.

24. Yhteinen teksti käännetään unionin toimielinten virallisille kielille (Euroopan parlamentin käännöspalvelussa) ja toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle hyväksyttäväksi 14 päivän kuluessa yhteisymmärryksen saavuttamispäivästä 23 kohdan mukaisesti.

Yhteisen tekstin hyväksymisen jälkeen lingvistijuristit viimeistelevät talousarvion yhdistämällä yhteisen tekstin liitteet ja budjettikohdat, joita ei ole muutettu sovittelumenettelyssä.

25. Kutakin kokousta (trilogia tai sovittelukomitean kokousta) isännöivä toimielin huolehtii tulkkauksjärjestelyistä ja tarjoaa sovittelukomiteassa sovellettavien kielijärjestelyjen mukaisen täyden kielivalikoiman ja trilogeihin *ad hoc* -kielijärjestelyjen mukaisen kielivalikoiman.

Kokousta isännöivä toimielin huolehtii kokousasiakirjojen kopioinnista ja jakelusta.

Kaikkien kolmen toimielimen yksiköt toimivat yhteistyössä neuvottelutulosten kirjaamisessa yhteisen tekstin viimeistelyä varten.

F osa Lisätalousarviot

Yleiset periaatteet

26. Koska lisätalousarviot koskevat usein tarkkaan rajattuja ja toisinaan myös kiireellisiä asioita, toimielimet sopivat seuraavista periaatteista varmistaakseen, että niiden yhteistyö sujuu asianmukaisesti ja että lisätalousarvioita koskeva päätöksentekoprosessi sujuu näin ongelmitta ja nopeasti siten, että samalla vältetään mahdollisuuksien mukaan tarve kutsua lisätalousarvioita varten koolle sovittelukokous.

27. Toimielimet pyrkivät mahdollisuuksien mukaan rajoittamaan lisätalousarvioiden määrää.

Aikataulu

28. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle etukäteen mahdollisista lisätalousarvioesitysten hyväksymisajankohdista tämän kuitenkin vaikuttamatta lopulliseen hyväksymisajankohtaan.

29. Euroopan parlamentti ja neuvosto pyrkivät omaa työjärjestystään noudattaen käsittelemään komission tekemän lisätalousarvioesityksen pian sen jälkeen kun komissio on sen hyväksynyt.

30. Menettelyn nopeuttamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto varmistavat, että niiden käsittelyaikataulut on koordinoitu mahdollisimman hyvin, jotta menettely voitaisiin toteuttaa johdonmukaisesti ja yhtenäisesti. Tämän vuoksi ne pyrkivät mahdollisimman pian laatimaan alustavan aikataulun lisätalousarvion lopullista hyväksymistä edeltäville vaiheille.

Euroopan parlamentti ja neuvosto ottavat huomioon lisätalousarvion suhteellisen kiireellisyyden sekä tarpeen hyväksyä lisätalousarvio ajoissa, jotta se voitaisiin toteuttaa kyseisenä varainhoitovuonna.

Käsittelyn aikainen yhteistyö

31. Toimielimet tekevät vilpittömässä mielessä yhteistyötä koko menettelyn ajan varmistaakseen mahdollisimman pitkälti sen, että lisätalousarviot hyväksytään menettelyn alkuvaiheessa.

Tilanteissa, joissa näkemykset mahdollisesti poikkeavat toisistaan, Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat kumpikin ennen lisätalousarvioita koskevan lopullisen kantansa vahvistamista ehdottaa tai komissio voi milloin tahansa ehdottaa, että koolle kutsutaan erityinen trilogi, jossa keskustellaan näkemyseroista ja pyritään sovitteluratkaisuun, jos tämä on tarkoituksenmukaista.

32. Kaikki sellaiset komission tekemät lisätalousarvioesitykset, joita ei ole vielä lopullisesti hyväksytty, otetaan järjestelmällisesti niiden trilogien esityslistalle, jotka on tarkoitus pitää osana vuotuista talousarviomenettelyä. Komissio esittää lisätalousarvioesitykset, ja Euroopan parlamentti ja neuvosto ilmoittavat mahdollisuuksien mukaan kantansa ennen trilogia.

33. Jos trilogissa päästään sovitteluratkaisuun, Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat ottamaan huomioon trilogin tulokset käsitellessään lisätalousarviota SEUT:n ja työjärjestyksensä mukaisesti.

Käsittelyn jälkeinen yhteistyö

34. Jos Euroopan parlamentti hyväksyy neuvoston kannan tekemättä tarkistuksia, lisätalousarvio hyväksytään SEUT:n mukaisesti.
35. Jos Euroopan parlamentti hyväksyy tarkistuksia jäsentensä enemmistöllä, sovelletaan SEUT 314 artiklan 4 kohdan c alakohtaa. Ennen sovittelukomitean koolle kutsumista kutsutaan kuitenkin koolle trilogi:
- jos trilogissa päästään yhteisymmärrykseen ja jos Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät trilogin tulokset, sovittelu päätetään kirjeenvaihdolla ilman sovittelukomitean kokousta;
 - jos trilogissa ei päästä yhteisymmärrykseen, sovittelukomitea kokoontuu ja järjestää työnsä olosuhteiden mukaan pyrkien saattamaan päätöksentekomenettelyn mahdollisimman suurelta osin päätökseen ennen SEUT 314 artiklan 5 kohdassa asetetun 21 päivän määräajan päättymistä. Sovittelukomitean työ voidaan saattaa päätökseen kirjeenvaihdolla.

G osa Maksattamatta olevat määrät ("Reste à liquider")

36. Ottaen huomioon, että on varmistettava maksumääräyksiin käytettävien määrärahojen kokonaismäärän hallittu kehitys suhteessa maksusitoumuksiin käytettäviin määrärahoihin, jotta vältetään maksattamatta olevien määrien epänormaali kasvaminen vuodesta toiseen, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat valvovansa tiiviisti maksattamattomien määrien tasoa, jotta unionin ohjelmien toteutus ei häiriintyisi siksi, että maksumääräyksiin käytettäviä määrärahoja ei ole maksettu monivuotisen rahoituskehysten voimassaolon päättyessä.

Jotta kaikkien otsakkeiden maksujen tason ja profiilin asianmukaisuus voitaisiin varmistaa, määrärahojen vapauttamista ja etenkin automaattista vapauttamista koskevia sääntöjä sovelletaan tiukasti kaikissa otsakkeissa.

Toimielimet tapaavat säännöllisesti talousarviomenettelyn aikana arvioidakseen yhdessä talousarvion toteutuksen tilannetta ja näkymiä meneillään olevana vuotena ja tulevina vuosina. Nämä tapaamiset järjestetään toimielinten välisinä kokouksina asianmukaisella tasolla, ja niitä ennen komissio esittää yksityiskohtaisen tilannekatsauksen rahasto- ja jäsenvaltiokohtaisesti maksujen toteutumisesta, saaduista korvausvaatimuksista ja tarkistetuista ennusteista. Jotta varmistetaan erityisesti se, että unioni pystyy täyttämään kaikki rahoitusveloitteensa, jotka johtuvat nykyisistä ja tulevista sitoumuksista vuosina 2014–2020 SEUT 323 artiklan mukaisesti, Euroopan parlamentti ja neuvosto analysoivat komission arviot tarvittavista maksusitoumuksista ja keskustelevat niistä.
